

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/55/2021
Identifikačné číslo spisu: 1111010914
Dátum vydania rozhodnutia: 05.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1111010914.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného I. N. pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a iné účinného do 31. decembra 2005, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 5. augusta 2021 dovolanie obvineného, podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Gajera, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 5. apríla 2018, sp. zn. 4To/3/2018, a jednomyselne takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. N. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom zo 4. augusta 2017, sp. zn. 5T/77/2011, uznal obvineného I. N. za vinného z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a pokus trestného činu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 na skutkovom základe v ňom uvedenom.

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 s poukazom na § 31 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, § 3 ods. 4 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 438 ods. 1 Tr. zák. a § 39a ods. 2, písm. c) Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., s poukazom na § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad na dobu 1 rok.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obvineného nahradiť poškodenej spol. Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., škodu vo výške 13,74- €, a poškodenému U. R., nar. XX. S. XXXX 473,71 €.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodeného U. R., nar. XX. S. XXXX, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodeného I. U., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený I. N., na základe ktorého Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 5. apríla 2018, sp. zn. 4To/3/2018, podľa § 319 ods. 1 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie obvinený I. N. prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Gajera podaním z 30. apríla 2020.

Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že v konaní došlo k porušeniu zákona a napadnuté rozhodnutia zrušil s tým, že dovolanie podáva z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Tr. por.

Obvinený uviedol, že súd I. stupňa vypočul svedkov navrhnutých predovšetkým prokurátorom, pričom ním navrhovaných svedkov všetkých nevypočul, pričom následne v dovolaní hodnotil jednotlivé výpovede, rozpory v nich a poukazuje na ním podané odvolanie. Vykonané jednostranné dokazovanie okresným súdom považuje za porušenie jeho práva na obhajobu.

Ďalej namieta nepoužitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., keďže od spáchania skutkov do právoplatného rozhodnutia uplynula 13 ročná doba - v čom vidí dovolací dôvod h) § 371 ods. 1 Tr. por. Napokon namieta kvalifikáciu skutku, nakoľko zo skutkovej vety nie je zrejmé, či mal úmysel poškodeného usmrtiť, prečo ho napadol, čo bolo motívom, a preto malo byť jeho konanie kvalifikované ako ťažká ujma na zdraví s následkom smrti, podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Krajská prokuratúra Bratislava písomným podaním doručeným na okresný súd 18. augusta 2020, ktorým navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., pričom vyjadrenie obsahovalo aj stanovisko k jednotlivým uplatneným dovolacím námietkam.

Poukázala na to, že súd sa snažil predvolať niektorých svedkov navrhovaných obhajobou, avšak neúspešne, bol požiadaný aj obhajcovia obvineného, aby nimi navrhovaných svedkov zabezpečili, čo bolo taktiež neúspešné, pričom okresný súd napokon o návrhu zákonným spôsobom aj rozhodol.

Podľa prokurátorky v danom prípade neboli splnené podmienky na použitie § 39 ods. 1 Tr. zák.

Vzhľadom na brutalitu, intenzitu a smerovanie útoku na poškodeného je právna kvalifikácia plne dôvodná, preto navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 14. júla 2021.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia;

správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 <. alebo <., namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 <..

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.).

Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

V prípade dovolacích námietok obvineného I. N. tieto nenapĺňajú žiadny z uplatnených dovolacích dôvodov ani iný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Z uvedeného vyplýva, že právo na obhajobu nebolo u obvineného porušené a toľž nie zásadným spôsobom a nebol splnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné konanie, je v Trestnom poriadku upravené v § 2 ods. 9 Tr. por. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však iba zásadné porušenie práva na obhajobu. Takým zásadným porušením by bolo najmä porušenie práva na obhajobu tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať, pričom táto skutočnosť je dôvodom dovolania bez ohľadu na to, z akého dôvodu mal obvinený obhajcu mať v zmysle § 37 a § 38 Tr. por. Dôležité sú preto i konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Odoprenie vykonania niektorých dôkazov nijako nezakladajú ani opodstatnenosť do volacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože významom do volacieho konania je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie skutkového stavu, ktorým je do volacích súd viazaný.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. S námietkami uvedenými v dovolaní sa už okresný súd náležite vysporiadal a dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na ich odôvodnenia, ktoré pokladá za správne a v súlade so zákonom, pričom je viazaný ustáleným skutkovým stavom na ktorom sa ustálil okresný a krajský súd v danej veci obvineného.

V tomto smere dovolací súd nezistil žiadne zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto argumentácie obvineného vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu nemohol akceptovať, pretože nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom zdôvodnené. (II. US 258/2012 z 11. júla 2012).

Obvineným uplatnené námietky v rámci predmetného dovolacieho dôvodu sú neodôvodnené, nakoľko hodnotia skutkový stav, ktorého preskúmanie je v dovolacom konaní neprípustné, a preto nemôže byť naplnený predmetný dovolací dôvod.

Pokiaľ ide o námietku nepoužitia ustanovenia § 39 Tr. zák., v tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod č. 5 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011, podľa ktorého sa hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery uvedeným v § 34 ods. 1 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nemožno ustanovenie § 39 Trestného zákona podriaďiť pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktoré by zakladalo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ani pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., nakoľko trest obvinenému nebol ukladaný mimo zákonom stanovenej sadzby.

Z vyššie citovaného stanoviska je aj zrejmé, že nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona nezakladá žiadny dovolací dôvod.

V rámci ďalšieho okruhu dovolacej argumentácie obvinený namietal, že v prejednávanej veci došlo k nesprávnej právnej kvalifikácii jeho konania.

Vo všeobecnosti vo vzťahu k samotnému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia predmetného dovolacieho dôvodu ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštancné. Dovolací súd je tak viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

V danom prípade sa okresný súd precízne vysporiadal a aj odôvodnil právnu kvalifikáciu zisteného skutku, čo si osvojil aj II. stupňový súd.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.